

-
4. Бундюк Р. А. Формирование комплексной системы управления плавсоставом судоходной компании., дис. на соискание учен. степени канд. экон. наук : 08.00.04 / Бундюк Руслан Анатоліевич ; Мин-во обр.и науки Украины, Одес. нац. полит. унів. – Одесса, 2013. – 192 с.
 5. BIMCO/ISF: 2016 Manpower update [Electronic resource]: www.bimco.org/News/Press-releases/20160517_BIMCO_Manpower_Report&prev=search

Коба В.Г., Шелест Т.М.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПОДГОТОВКИ МОРЯКОВ В УКРАИНЕ

В статье рассмотрены экономические аспекты взаимоотношений между субъектами подготовки моряков в Украине: государством, морскими учебными заведениями, судоходными компаниями. Особенное внимание уделено методико-практическим подходам к определению источников финансирования подготовки украинских моряков для работы на судах мирового флота.

Ключевые слова: подготовка моряков, Конвенция ПДНВ, судоходные компании, экономические аспекты, тренажерные центры, дипломирование моряков.

Koba V., Shelest T.

ECONOMIC ASPECTS OF TRAINING SEAFARERS IN UKRAINE

The article deals with economic aspects of interaction between subjects of training seafarers in Ukraine: state, marine Universities and colleges, shipping companies. Special attention is paid to methodological and practical approaches to defining financial sources for Ukrainian seafarers' training to work on the world fleet vessels.

Keywords: training of seafarers, STCW Convention, shipping companies (SC), economic aspects, training centre, certificating competency seafarers.

УДК 330.341.1

Карпенко О.О., Мошківський С.В.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗДІЙСНЕННЯ ТРАНСФЕРУ ЗНАНЬ ЯК ВАЖЛИВОЇ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КЛАСТЕРНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Досліджено особливості економіки знань; визначено, що в європейських країнах трансфер знань є основною рушійною силою економіки, заснованої на знаннях; показано, що університетам відводиться ключова роль економічних двигунів у процесах створення нових знань, їх передачі в неакадемічний сектор та комерціалізації; розглянуто результати виконання проекту ТЕМПУС «Центр трансферу знань – від прикладних розробок і обміну технологічно-підприємницькими ноу-хау до розробки міждисциплінарних модулів навчальних програм»; на основі європейського досвіду для організації системи трансферу знань в Україні обґрунтовано доцільність формування і функціонування кластерів..

Ключові слова: *економка знань, концепція «трикутника знань», університет, європейський досвід здійснення трансферу знань, проект ТЕМПУС «Центр трансферу знань», теорія «потрійної спіралі», кластер.*

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. На початку XXI століття практично всі розвинені країни оголосили курс на перехід до економіки знань, концепція якої полягає у вирішальній ролі інновацій та знань як чинників стійкого зростання економіки, а також у визначенні конкурентоспроможності країни в глобальному просторі [1].

Необхідність становлення та розвитку економіки знань визнано в Європейському Союзі. Європейською Комісією розроблено стратегію «Європа 2020. Стратегія інтелектуального, стабільного та продуктивного зростання», в якій розвиток економіки, що базується на знаннях та інноваціях, визначено найголовнішим пріоритетом [2].

Побудова сучасної конкурентоспроможної економіки в Україні на основі інноваційної діяльності можлива тільки при функціонуванні повноцінної інфраструктури, до складу якої мають входити університети, технологічні та наукові парки, інноваційні центри, бізнес-інкубатори, інвестиційні фонди тощо [3]. Як показує європейський досвід, важливу роль для формування такої інфраструктури відіграють кластери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогоднішній день феномен економіки знань, трансфер знань, формування та функціонування кластерів являють собою дуже актуальні питання, про що свідчить велика кількість публікацій на ці теми в сучасній науковій літературі. Необхідно зазначити, що дослідженнями в цій галузі знань займаються і українські вчені [1-4, 6, 16-19], і зарубіжні науковці [7-9, 14-15]. Незважаючи на велику увагу видатних науковців до вивчення вищезазначених проблем, деякі аспекти на сьогоднішній день залишаються нерозкритими.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Європейський досвід підтверджує необхідність упровадження трансферу знань в українську економіку, проте існує цілий ряд перешкод, які на разі не дозволяють реалізувати цей підхід на практиці.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження особливостей економіки знань та визначення в якості шляху реалізації успішного трансферу знань в Україні формування і функціонування кластерів.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. З кінця 90-х років XX століття широкого розповсюдження в західній і вітчизняній науці отримав термін «економіка знань» або «економіка, заснована на знаннях» (в прямому перекладі з англійської knowledge-based economy), введений в науковий обіг австро-американським вченим Фріцем Махлупом у 1962 р. Цей новий тип економіки відрізняється від попередніх йому аграрного та індустріального тим, що, хоча природно-матеріальні ресурси продовжують виступати основою для створення економічних благ, зростання й розвиток усієї господарської системи забезпечуються відтепер вже не стільки зовнішніми, скільки внутрішніми, нематеріальними факторами, найважливішими з яких виступають знання і людський капітал [4].

Сучасний етап досліджень економіки знань розпочався з виходом праці ОЕРС «Економіка, що базується на знаннях», де «економіка знань» визначається як «економіка, що прямо базується на виробництві, розподілі та використанні знань та інформації» [5].

Економіка знань є підґрунтям і головною складовою «інноваційної економіки». Її фундаментальна основа – це продуктивні знання та якісна змістовна освіта, які обумовлюють спроможність до втілення гуманітарно-інтелектуального капіталу в результати виробничої діяльності [6].

Стратегія інноваційного розвитку передбачає придбання та збереження технологічної переваги (конкурентоспроможності). Однак і якісна освіта, і наукові дослідження високого рівня, і придбаний професійний досвід, взяті окремо, автоматично до такої стратегії не

приведуть. З'єднані ж воєдино освіта, наука та інновації в «трикутник знань» (Triangle of Knowledge) не просто створюють можливості, а забезпечують технологію сталого розвитку. Таким чином, формування методології економічної теорії в розвитку концепції «трикутника знань», що формує неоіндустріальну парадигму економічної науки, буде одним з найважливіших результатів інноваційної економіки, що розвивається [7].

Сформована до початку XXI століття глобальна економіка, заснована на знаннях, змушує університети шукати нові моделі розвитку, адекватні зовнішнім умовам. Нові завдання суспільного розвитку дають університетській спільноті додаткові можливості для реалізації інтелектуального потенціалу. Крім можливості діяти в умовах академічної свободи (в рамках державного фінансування), університетські науковці та викладачі можуть також орієнтуватися на запити бізнесу та брати участь у конкурентній боротьбі на глобальному науково-освітньому ринку. Домінуючою стає концепція ринково-орієнтованого інноваційного університету, заснованого на «трикутнику знань». Ця концепція відображена і в документах Болонського процесу, де система вищої освіти позиціонується на перетині науки, освіти та інновацій. У комюніке, прийнятому за результатами зустрічі міністрів освіти країн Європи в Лондоні в травні 2007 року, підкреслюється провідна роль вищих навчальних закладів як центрів «освіти, науки, творчості та трансферу знань» [8].

Символічне поняття «трикутник знань» відображає взаємодію між освітою, науковими дослідженнями та інноваціями, які в сукупності є основною рушійною силою економіки, заснованої на знаннях. Генерація нових наукових знань та освітня діяльність – це два основні стовпи функціонування традиційного дослідницького університету. Університет, що ґрунтується на концепції «трикутника знань», здійснює також і третій вид діяльності, пов'язаний з виробництвом інновацій. Здійснення інноваційної діяльності вимагає наявності системи її організації. Вона отримала назву системи трансферу знань. Трансфер знань має забезпечити передачу знань, включаючи технології, досвід і навички, від університету до зовнішніх замовників – підприємств, громадських і державних структур, приводячи до інновацій в економіці й громадській сфері [9].

Найбільш поширеним визначенням «трансферу знань» є офіційне визначення Єврокомісії, згідно з яким трансфер знань – це низка активностей, метою яких є залучити знання, як явні (патенти), так і неявні (ноу-хау, навички чи компетенції) від тих, хто їх створює, до тих, хто перетворить їх на результати. Трансфер знань включає як комерційну, так і некомерційну діяльність, таку як: спільні дослідження, консультації, ліцензування, створення спін-оф та спін-аут компаній, мобільність дослідників та публікації у наукових статтях [10].

Дещо відрізняється, проте по суті є тотожним вказаним, визначення трансферу знань, надане Інститутом трансферу знань Великої Британії, відповідно до якого «трансфер знань – системи та процеси, шляхом яких знання, включаючи технології, ноу-хау, експертизу та кваліфікації, передається від однієї сторони до іншої, викликаючи інноваційні, прибуткові чи економічні та соціальні покращення» [11].

У європейських країнах університетам відводиться ключова роль економічних двигунів у процесах створення нових знань, їх передачі в неакадемічний сектор та комерціалізації. Одночасно університети безпосередньо впливають на розвиток підприємницького товариства, збагачуючи студентів відповідними вміннями та навичками. В даний час Болонський процес однозначно визначає необхідність коригування системи відносин університетів з підприємствами, зараховуючи діяльність з трансферу знань до ключових компонентів розвитку університету. У Лісабонській угоді (На зустрічі Європейської ради в Лісабоні в березні 2000 року) університети розглядаються як ключовий фактор у русі до підвищення конкурентоспроможності та інноваційності економіки Європи [9].

З метою надання допомоги в модернізації системи вищої освіти в країнах-партнерах (країнах-сусідах) Європейським Союзом було розроблено програму ТЕМПУС. Програма ТЕМПУС надавала фінансування з метою заохочення взаємодії та збалансованого співробітництва між вищими навчальними закладами в країнах-партнерах та в країнах-членах

Європейського Союзу. Програма щорічна конкурсна, тобто надання грантів здійснювалося на основі участі в конкурсах і багаторівневої оцінки поданих у встановленому форматі заявок. З 2014 р. програма трансформувалась у напрям програми ERA3МУС+: КА2. Розвиток потенціалу вищої освіти [12].

На цей час триває виконання проекту ТЕМПУС «Центр трансферу знань – від прикладних розробок і обміну технологічно-підприємницькими ноу-хау до розробки міждисциплінарних модулів навчальних програм» («Knowledge Transfer Unit – From Applied Research and Technology-Entrepreneurial Know-How Exchange to Development of Interdisciplinary Curricula Modules»); далі – Проект). Реєстраційний номер Проекту: 544031-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-JPHES.

Грантхолдером Проекту є Joanneum University Of Applied Sciences (Австрія, Грац). Партнери проекту: World University Service – Austrian Committee (Австрія, Грац), Budapest University of Technology and Economics (Угорщина, Будапешт), Universitat de Girona (Іспанія, Жирона), Royal Institute of Technology (Швеція, Стокгольм), Міжнародний науково-технічний університет ім. Ю.Бугая (Україна, Київ), Національний аерокосмічний університет ім. Н.Е. Жуковського (Україна, Харків), Університет банківської справи Національного банку України (Україна, Київ), Хмельницький національний університет (Україна, Хмельницький), Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного (Україна, Київ), Дніпродзержинський державний технічний університет (Україна, Дніпродзержинськ), Українська студентська спілка (Україна, Київ), ТОВ «Центр інноваційних технологій машинобудування» (Україна, Харків), Асоціація малих підприємств України (Україна, Київ), Закарпатська торгово-промислова палата (Україна, Ужгород), Український інститут науково-технічної та економічної інформації (Україна, Київ), Дніпропетровський агрегатний завод (Україна, Дніпропетровськ), Міністерство освіти і науки України (Україна, Київ) [13].

Метою Проекту є активізація взаємодії університетів з індустріальними партнерами та комерціалізація діяльності університету. За результатами виконання завдань Проекту створено та обладнано шість центрів трансферу знань у кожному українському університеті - партнері Проекту. Діяльність Центрів трансферу знань пов'язана як із налагодженням зв'язку з індустріальними партнерами, так і з допомогою співробітникам університету в питаннях комерціалізації їх розробок.

Центри передачі знань, створені при вищих навчальних закладах, у тому числі в Київській державній академії водного транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, являють собою невід'ємну складову, органічно вплетену в інноваційну модель розвитку економіки різних регіональних рівнів та України в цілому. Їх значення полягає в створенні сприятливих економічних та соціальних умов для розвитку сфери наукових досліджень та розробок, а також сфери інноваційного бізнесу.

У міру того, як у розвинених країнах успішно розвивається нова модель інноваційної системи, там формуються і нові підходи до пояснення процесів виникнення та поширення інновацій, що відповідають сучасному етапу розвитку. Дослідники узагальнюють зміни, що відбуваються як в окремих країнах, так і в світі, намагаючись пояснити їх. У сучасних роботах з теорії інновацій аналізуються властивості та нові тенденції, які в тій чи іншій формі знайшли відображення у взаємодії держави, науки і бізнесу та оформилися у вигляді концепції «потрійної спіралі», або моделі стратегічних інноваційних мереж [14].

У рамках теорії «потрійної спіралі» обґрунтовуються засади для формування системи взаємовідносин між органами державного управління, бізнесовими структурами та університетами (науковими організаціями) в контексті вибраної моделі інноваційного розвитку країни [15].

Висока ефективність та адаптивність до зовнішніх умов у «потрійній спіралі» забезпечується завдяки інтеграції та взаємодії її елементів – університет (наука), держава, бізнес – шляхом утворення кластерів [16].

Трансфер знань у кластері зв'язує основних партнерів – підприємства, організації, вищі навчальні заклади, лабораторії з наукових досліджень і розробок, консультантів, регіональні та місцеві органи влади та дає можливість підприємству або організації отримати знання, яких воно не має в своєму розпорядженні або вироблення яких вимагає великих витрат праці, часу і засобів [17].

Компанії та організації – учасники кластера, як правило, не потребують створення певної наглядової, інституційної установи для координації їхньої взаємодії. Більшість конкурентних переваг учасники кластера отримують завдяки трансферу знань від одного до іншого. Інтенсифікація комунікацій між учасниками кластера забезпечує останнім економічні переваги та активізує розвиток інноваційних процесів. Завдяки підвищеному рівню взаємодії та інтеграції учасники кластера більш ефективно використовують наявний науковий, технічний та фінансовий потенціали [18]. Доцільно спрямовувати зусилля менеджменту учасників кластера на підтримку тих напрямів коопераційної взаємодії, які потенційно здатні генерувати найбільший сумарний синергетичний ефект [19].

Переваги кластеризації можна проілюструвати на прикладі автомобільного кластера в регіоні Штирія у Австрії – ACStyria Autocluster, що був заснований у 1995р. з метою забезпечення взаємодії між економічним, науковим та громадським секторами і основним завданням якого є стимулювання інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності автомобільної галузі [20].

З середини 80-х років виробничий потенціал в регіоні Штирія постійно переміщувався в автомобільний сектор, і Штирія поступово перетворилася в виробничий центр міжнародного автомобілебудування. Виникла величезна сфера субпостачальників. У 1995 році приватні поодинокі компанії прийшли до висновку про необхідність створення кластера, який, на подив, з часом зайняв на світовому ринку унікальні позиції, особливо, у виробництві повноприводних всюдиходів. Спільні зусилля ділових кіл і уряду Штирії, злагоджена ініціативна участь багатьох регіональних політиків у просуванні цієї концепції, зусилля агентства з промислового розвитку, торгово-промислових палат і дослідницьких інститутів забезпечили формування основи для екстенсивної кооперації та функціонування консультаційної мережі. Ця сітьова структура значною мірою сприяла бурхливому зростанню рівня кваліфікації та професіоналізму в діловому житті Штирії. Різномісна, збалансована програма промислового розвитку Штирії зумовила фінансову підтримку для спільних проектів у рамках автомобільного кластера Штирії.

Особлива увага в кластері приділяється проектам, які можуть бути реалізовані в найкоротші терміни, зберігаючи при цьому довгостроковий вплив на структурні поліпшення і посилення конкурентоспроможності. Успішні економічні перетворення дозволили Штирії отримати титул «Детройт» в Альпах. Сьогодні кожні три з десяти виробів high-tech з клеймом «Made in Austria» виробляються в Штирії, яка за останні 10 років перетворилася в провідну силу австрійської економіки. З 1995 р Штирія постійно займає лідируючі позиції за темпами зростання ринку робочої сили. Щорічно цей показник становить понад 2%. Не без підстав економісти і політики сьогодні розглядають Штирію як зразкову модель економічного розвитку регіону. У величезній мірі це досягнуто за рахунок раціонального розвитку автомобільного кластера. В даний час автокластер Штирії включає в себе постачальників продукції для більш 40 автомобільних марок. У їх числі моделі Chrysler Voyager, Jeep Grand Cherokee, а також автомобілі класу Mercedes-E з приводом на всі чотири колеса, всюдиходи класу Mercedes-M. Усі ці та деякі інші моделі сьогодні повністю виготовляються в Штирії. Річна кількість вироблених цим кластером автомобілів перевищує 150 тис. одиниць. Кластер орієнтований на активну співпрацю з компаніями-постачальниками, що мають повний ланцюжок виробництва додаткової вартості [21].

Цей ланцюжок тягнеться від видобутку і переробки сировини, ключових виробничих процесів, логістики та програмного забезпечення до переробки відходів виробництва (рис. 1).

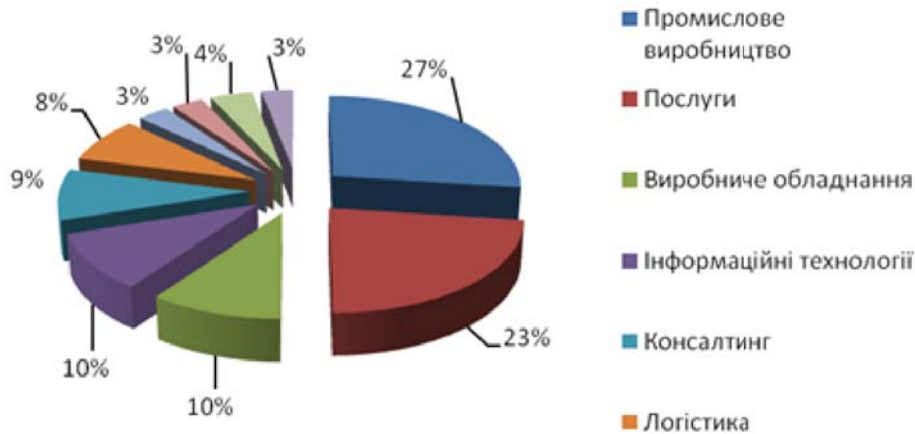

Рис. 1. Структура ACStyria Autocluster за видами діяльності учасників

Джерело: [20]

Щорічний товарообіг кластера складає 15 млрд. Євро, 250 організацій є партнерами кластера, чисельність зайнятих – більше 50 000 осіб [22].

ACStyria Autocluster стратегічно розширив сферу діяльності до будівництва засобів для аерокосмічної галузі та залізничного транспорту в 2012 і 2013 роках відповідно.

Місія ACStyria Autocluster полягає в інтеграції зацікавлених осіб з бізнесу, промислових, наукових і політичних спільнот у надійну мережу і має на меті визначити області, які дозріли для інновацій і синергії. ACStyria поставила перед собою завдання оптимізації інноваційного потенціалу своїх членів і зміцнення положення Штирії в якості одного з провідних регіонів Європи з досліджень, розробок і виробництва. Включення інформації та обміну технологіями на основі міждисциплінарних проєктів та заходів, а також створення цілеспрямованої діяльності в процесі навчання і підвищення кваліфікації є однією з основних сфер компетенції ACStyria Autocluster [23].

Учасником ACStyria Autocluster є Joanneum University Of Applied Sciences (Австрія, Грац). Щорічно ACStyria Autocluster організовує більше, ніж 50 заходів для посилення партнерських відносин, трансферу знань та інтернаціоналізації.

Висновки даного дослідження і перспективи подальших робіт у цьому напрямку.

Європейський досвід підтверджує високу ефективність трансферу знань. Важливий напрям для посилення трансферу знань – формування кластерів. Кластери дозволяють використовувати переваги найефективніших способів координації економічної системи (внутрішньофірмова ієрархія, ринкові механізми, партнерська взаємодія, аутсорсинг тощо), що дає можливість швидко та ефективно здійснювати трансфер нових знань.

Упровадження кластерної моделі є необхідним для створення сприятливих економічних та соціальних умов для реформування і розвитку економіки України, сфери її наукових досліджень та розробок, а також сфери інноваційного бізнесу. При цьому слід наголосити на необхідності активної державної підтримки – від формування загальнодержавної стратегії щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств країни до безпосередньої участі в процесі кластеризації на паритетних та партнерських засадах разом з бізнесом та наукою.

Ефективність національної економіки, економічне зростання, стійкість розвитку територіальних комплексів та зовнішньоекономічної діяльності традиційно визначаються функціонуванням транспорту. Отже, розвиток інтеграційних процесів на транспорті в умовах глобалізації світової економіки створює організаційно-економічні передумови для формування і розвитку транспортно-логістичних кластерів. З огляду на вищезазначене подальші дослідження будуть присвячені обґрунтуванню доцільності формування

транспортно-логістичних кластерів для розбудови транспортно-дорожнього комплексу України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кацура С. М., Лимар В. В. Принципи державного регулювання міжнародного трансферу знань/ С. М. Кацура, В. В. Лимар // Економічний вісник Донбасу. – 2010. – № 1(19). – С. 43-46.
2. Лимар В. В. Державне регулювання міжнародного трансферу знань в економіці України : автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.00.03 / Валерія Валеріївна Лимар; Інститут економіки промисловості НАН України. – Донецьк, 2013. – 24 с.
3. Совершенна І. О. Університетські центри трансферу технологій – важлива ланка інноваційної інфраструктури [Електронний ресурс] / І. О. Совершенна. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/18760/1/16-71-75.pdf>
4. Ченцова М. В. Особенности формирования экономики знаний в современных условиях. дис.... канд. экон. наук: 08.00.01 / Мирия Викторовна Ченцова; ФГОУ ВПО «Финансовая академия при Правительстве Российской Федерации». – Москва, 2008. – 24 с.
5. The knowledge-based economy. – Paris: OECD, 2006 [Electronic source]. – Access: <http://www.oecd.org/sti/sci-tech/1913021.pdf>.
6. Семиноженко В. Доктрина економіки знань (Проект) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.semynozhenko.net>
7. Калиновская Т. Г. Треугольник знаний как фактор инновационного развития / Т. Г. Калиновская, С. А. Косолапова, А. В. Прошкин // Современные наукоемкие технологии. – №10. – 2010. – С. 118-120.
8. Грудзинский А. О. Трансфер знаний – функция инновационного университета/ А. О. Грудзинский, А. Б. Бедный // Высшее образование в России. – 2009. – № 9. – С. 66-71.
9. Бедный А. Б. Трансфер знаний в инновационном университете: Учебно-методическая разработка – Н. Новгород: Изд-во ННГУ, 2010. – 40 с.
10. Communication From the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions «Improving knowledge transfer between research institutions and industry across Europe: Embracing Open Innovation – Implementing the Lisbon agenda», Brussels, 4.4.2007, COM (2007) 182 final.
11. Official site of the Institute of Knowledge Transfer [Electronic source]. – Access: www.ikt.org.uk.
12. Що таке ТЕМПУС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tempus.org.ua/uk/tempus.html>
13. Tempus project: knowledge transfer unit – from applied research and technology-entrepreneurial know-how exchange to development of interdisciplinary curricula modules [Електронний ресурс]. – Режим доступу: my-ktu.eu/
14. Дежина И. Г. Тройная спираль в инновационной системе России [Текст] / И. Г. Дежина, В. В. Киселева // Вопросы экономики. – 2007. – № 12. – С. 123-135
15. Etzkowitz H. The Triple Helix of University-Industry-Government Relations: A Laboratory for Knowledge-Based Economic Development [Text]/ H.Etzkowitz, L.Leydesdorff // EASST Review. – 1995. – № 14.
16. Велика К. В. Інноваційна інфраструктура крізь призму «потрійної спіралі» [Електронний ресурс] / К. В. Велика. – Режим доступу: http://www.kpi.kharkov.ua/archive/Наукова_періодика/vestnik/Технічний_прогрес_та_ефективність_виробництва/2012/15/5Velyka.pdf
17. Кене М. Трансфер знань на підприємстві: основні фази і впливаючі чинники / М. Кене // Проблеми теорії та практики управління. – 2000. – №2. – С. 9.
18. Баранов І. В. Кластерна модель як форма організації економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/26_NII_2009/Economics/51860.doc.htm
19. Паливода О. М. Оцінювання синергетичного ефекту формування кластерних організаційних структур / Паливода О. М., Плаван В. П.// Economic Annals-XXI: Volume 158, Issue 3-4(2), 2016, P: 48-51.
20. Автомобильная промышленность Австрии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://export.by/?act=s_docs&mode=view&id=1723&doc=64.

-
21. «Детройт» в Альпах – автокластер в Штирии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://financials.com.ua/ustojchivoe-razvitie/62-detrojt-v-alkh-avtoklaster-v-shtirii.html>
 22. Facts and Figures about ACStyria Autocluster [Electronic source]. – Access: <http://www.acstyria.com/en/acstyria/facts-figures.php>
 23. ACStyria Autocluster [Electronic source]. – Access: <http://www.acstyria.com/en/acstyria/>

Карпенко О.А., Мошковский С.В.

ЕВРОПЕЙСКИЙ ОПЫТ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ТРАНСФЕРА ЗНАНИЙ КАК ВАЖНОГО УСЛОВИЯ ВНЕДРЕНИЯ КЛАСТЕРНОЙ МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ

Исследованы особенности экономики знаний; определено, что в европейских странах трансфер знаний является основной движущей силой экономики, основанной на знаниях; показано, что университетам отводится ключевая роль экономических двигателей в процессах создания новых знаний, их передачи в неакадемический сектор и коммерциализации; рассмотрены результаты выполнения проекта ТЕМПУС «Центр трансфера знаний – от прикладных разработок и обмена технологически-предпринимательскими ноу-хау к разработке междисциплинарных модулей учебных программ»; на основе европейского опыта для организации системы трансфера знаний в Украине обоснована целесообразность формирования и функционирования кластеров.

Ключевые слова: *экономика знаний, концепция «треугольника знаний», университет, европейский опыт осуществления трансфера знаний, проект ТЕМПУС «Центр трансфера знаний», теория «тройной спирали», кластер.*

Karpenko O., Moshkivskiy S.

THE EUROPEAN EXPERIENCE OF KNOWLEDGE TRANSFER AS AN IMPORTANT CONDITION OF CLUSTER MODEL ECONOMY OF UKRAINIAN IMPLEMENTATION

The features of the knowledge-based economy are determined. It is considered that knowledge transfer is the main driving force of the knowledge-based economy in the European countries. Universities play a key role of efficient engines in the process of creating new knowledge, its transmission to the non-academic sector and the commercialization, the outcomes of the TEMPUS project «Knowledge Transfer Unit – From Applied Research and Technology-Entrepreneurial Know-How Exchange to Development of Interdisciplinary Curricula Modules» are determined. The expediency of the formation and functioning of clusters in the domestic economy based on the European experience as a way of organizing knowledge transfer system in Ukraine is substantiated.

Keywords: *Knowledge-Based Economy, Concept Of The Triangle Of Knowledge, University, European Experience Of Knowledge Transfer, TEMPUS Project «Knowledge Transfer Unit», Theory Of The Triple Helix, Cluster.*